

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/51/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200637
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8818200637.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. D. H., V.. XX.XX.XXXX, bytom Q. T. L. V. B., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Vranov nad Topľou, za účasti matky O. H., V., XX.XX.XXXX, P. P. XXX, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

Súd n a r i a d ť u j e u mal. D. H., V.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť s tým, že maloletá bude umiestnená v domove pre maloletých bez sprievodcu a to v E. E. E., Q.. V. XXX/X, R..

Matka je p o v i n n á platiť výživné na mal. dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám detského domova, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny sa podaným podnetom domáhal rozhodnutia podľa výroku tohto rozsudku. Uviedol, že mal. D. bola na základe rozhodnutia Okresného súdu Vranov nad Topľou umiestnená v Q. T. L. L. V. B. po dobu najdlhšie 6 mesiacov. Počas pobytu dieťaťa nedošlo k zásadným zmenám pomerov u matky. Táto nemá zabezpečené adekvátne bývanie, žije v maringotke spolu s príbuznými. Vedie túlavý spôsob života. Naďalej trvajú dôvody na vyňatie mal. dieťaťa z rodinného prostredia.

2. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 6P/51/2018-9 zo dňa 07.03.2018 začal súd bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti.

3. Matka s nariadením ústavnej starostlivosti súhlasila s tým, že sa pokúsi zabezpečiť vhodné bývanie, zväži aj pobyt v útulku a následne požiada o zrušenie ústavnej starostlivosti a prevzatie mal. dieťaťa.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením spisov tunajšieho súdu 8P/50/2017, 8P/56/2017, 6P/34/2017, správy kolízneho opatrovníka a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí.

5. Uznesením č. k. 6P/34/2017-15 zo dňa 16.02.2017 bola mal. D. dočasne zverená do starostlivosti krízového strediska, pretože dieťa bolo v domácom prostredí ohrozené na zdraví. Matke chýbala strava, ošatenie, plienky. Dieťa bolo ohrozené chladom a dymom. Dieťaťu nebola zabezpečená základná zdravotná starostlivosť.

6. Uznesením tunajšieho súdu 8P/50/2017-25 zo dňa 01.08.2017 bolo uložené výchovné opatrenie vo forme pobytu mal. D. v špecializovanom zariadení najdlhšie po dobu 6 mesiacov. Z rozhodnutia je zrejmé, že matka maloletej v čase rozhodnutia súdu nemala zabezpečené vhodné bytové podmienky, bola bez práce a bez príjmu. Nedokázala zabezpečiť riadnu starostlivosť o mal. dieťa.

7. Rozhodnutím súdu sp. zn. 8P/56/2017 zo dňa 11.07.2017 bolo aj súrodencom matky uložené výchovné opatrenie, pretože obaja biologickí rodičia sú vo výkone trestu odňatia slobody.

8. Podľa výpovede matky býva v maringotke s dvomi dospelými bratmi. Obaja rodičia sú naďalej vo výkone trestu. Matka mal. D. zabezpečuje starostlivosť o ďalších mal. súrodencov. Nemá v tomto smere žiadnu pomoc a preto je to náročné. Pre všetkých varí a stará sa, aby prežili. Túži mať D. v svojej starostlivosti, ale uvedomuje si, žeby sa toho času o ňu nedokázala postarať. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,- EUR a z toho uhrádza výdavky na stravu pre seba a súrodencov. Je nemajetná.

9. Podľa správy kolízneho opatrovníka od rozhodnutia o neodkladnom opatrení sa u matky nezmenili bytové, ani zárobkové pomery. Nedokázala zlepšiť svoje životné podmienky a nemá vytvorené základné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o mal. dieťa. Z uvedených dôvodov pretrváva potreba nariadiť u mal. D. ústavnú starostlivosť.

10. Právnu vec súd takto právne posúdil.

11. Podľa ust. § 54 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova maloletého dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená a nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo pestúnskej starostlivosti.

12. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia, súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej činnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením v ktorom je mal. dieťa umiestnené.

14. S poukazom na ust. § 55, ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak mal. dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo pestúnskej starostlivosti, alebo ak zanikli dôvody pre ktoré bola nariadená.

15. V zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. S poukazom na ust. § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú

starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

19. Pri výpočte minimálneho výživného sa vychádza zo sumy životného minima uvedeného v § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, teda zo životného minima pre zaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo nezaopatrené dieťa, a z tejto sumy sa vypočíta 30%. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 ZR a táto suma toho času činí 27,32 EUR.

20. Súd môže zveriť mal. dieťa do ústavnej starostlivosti, pričom takáto starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodičov z dôvodu, že tí ju nemôžu zabezpečiť. Ústavnú starostlivosť tak možno nariaďovať len v krajnom prípade a nevyhnutný čas s tým, že takáto ústavná starostlivosť musí byť priebežne monitorovaná a hodnotená, a to z hľadiska či sú splnené podmienky pre jej ďalšie trvanie a ako náhle pominú dôvody, tak musí byť nahradená inou formou starostlivosti. Rodinné prostredie je vždy jednoznačne najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí.

21. Súd s prihliadnutím na vykonané dokazovanie rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a nariadil ústavnú starostlivosť u mal. D.. Takéto riešenie považoval vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania toho času za najvhodnejšie. Mal. D. bolo rozhodnutím tunajšieho súdu uložené výchovné opatrenie vo forme pobytu v zariadení najdlhšie po dobu 6 mesiacov. Nakoľko k zásadným zmenám pomerov u matky maloletej nedošlo, naopak vzhľadom na neprítomnosť rodičov matky, táto zabezpečuje starostlivosť o svojich mal. súrodencov a nemá vhodné bytové, ani sociálne podmienky pre prijatie ďalšieho dieťaťa do rodiny. Súd nariadil u mal. D. ústavnú starostlivosť. Ústavná starostlivosť má dočasný charakter. V prípade, že zaniknú dôvody pre jej trvanie, môže byť zrušená a nahradená inou formou starostlivosti o dieťa.

22. Súd zároveň zaviazal matku platením výživného na mal. dieťa v minimálnej výške, berúc do úvahy jej osobné, zárobkové a majetkové pomery.

23. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v platnom znení, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v potrebnom počte vyhotovení.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia.